

Список використаних джерел:

1. Степасюк Л. Стан та основні фактори підвищення ефективності виробництва зерна. «Глобальні та національні тенденції у галузі наук про життя»: збірник наукових праць (м. Ніжин, 6 квітня 2023 р.). Ніжин: НДУ М. Гоголя, 2023. С. 36–39.
2. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М., Окрушко С.Є. Загальна фітопатологія: навч. посіб. / за ред. Н.В. Пінчука. Вінниця: Вінницький національний аграрний університет, 2018. 272 с.

ЛЮТИЙ Андрій, студент здобувач 2-го курсу другого (магістерського) рівня освіти, спеціальності 201 Агрономія

Науковий керівник: **ШУВАР Іван Антонович**, д. с.-г. наук, професор,

заслужений діяч науки і техніки України

м.Львів

ПРОДУКТИВНІСТЬ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО В СІВОЗМІНІ КОРОТКОЇ РОТАЦІЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА

Льонарство – важлива галузь сільського господарства. України. Господарства, займаючи льоном 7-12 % орної площі, отримують від нього 60-70 % і більше грошових надходжень у рослинництві. Частка прибутків від льонарства в загальних прибутках цих господарств досягає 20-30 і навіть 40 % [5].

В останні роки велику увагу надають екологізації технології вирощуванню льону. Екологічні умови регіону висувають особливі вимоги до біології сортів, які неоднаково проявляють себе при вирощуванні, тому реалізація потенційної продуктивності для кожного сорту змінюється залежно від ґрунтово-кліматичних умов [1,2].

Висока врожайність насіння льону олійного можлива за правильного науково обґрунтованого розміщення його у сівозміні. Кращими попередниками є зернові колосові (пшениця озима, жито озиме, овес та ін.). Багаторічні трави, а також картопля, можуть бути попередниками льону на слабо- і середньо окультурених ґрунтах. За відсутності цих попередників цю культуру можна розміщувати без помітного зменшення врожайності після гречки, сої і кукурудзи. До небажаних попередників для льону належать буряки цукрові, а до недопустимих – сама культура льону олійного [1,3,4].

Полеві досліді 2022 року закладали на ясно-сірих ґрунтах на території ФГ „Воля” у селі Залужжя Яворівського району на Львівщині. Ґрунти мають легкий гранулометричний склад, добру водопроникність і аерацію. Уміст поживних речовин в орному (0-20 см) шарі складає: рухомого фосфору (за Кірсановим) – 11,5, обмінного калію (за Кірсановим) – 9,2, лужногідролізованого азоту (за Корнфільдом) – 7,8 мг на 100 г ґрунту. Для дослідження використовували сорт Орфей, який на даний час має найбільшу увагу у товаровиробників.

Висівали льон у варіантах після жита озимого (контроль), сої, картоплі, гречки. Під льон олійний у досліді вносити мінеральні добрива (34,4 %-ну аміачну селітру; 18,7 %-ний гранульований простий суперфосфат і 28 %-ну каліймагnezію) навесні під передпосівну культивуацію. Сіяли льон 21 квітня сівалкою СЗЛ-3,6 на глибину 3-4 см. Норма висіву – з розрахунку 5-7 млн. схожих насінин на 1 га, або 50-70 кг/га. Облікова площа кожної ділянки – 50 м². Розміщення ділянок систематизоване, повторення 3-разове. Облік врожаю здійснювали поділянково після досягання в снопах.

Найвищу врожайність насіння льону отримано у варіанті після попередника соя (2,5 т/га), на другому місці – попередник картопля (2,35 т/га), за нею – гречка (2,31 т/га) і жито озиме (2,30 т/га).

Отже, в умовах господарства серед попередників льону олійного сорту Орфей найвищу врожайність забезпечив попередник соя, а картопля, гречка і

жито озиме виявились практично рівнозначними за цим показником (у середньому 2,30-2,35 ц/га).

Список використаних джерел:

1. Коваленко О., Гамаюнова В., Хоненко Л. Стан та перспективи вирощування льону олійного. Актуальні питання сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур в умовах змін клімату: збірник наукових праць всеукр. наук.-практ. конф. (15-16 червня 2017 р., м. Кам'янець-Подільський. Тернопіль: Крок, 2017. С.97-99.
2. Чехова І.В., Чехов. С.А. Функціонування ринку льону олійного в Україні. Вісн. аграр. науки. 2016. № 3. С.63-68.
3. Шувар І. А., Гудзь В. П., Печенюк В. І. та ін. Обробіток ґрунту в адаптивно-ландшафтних системах землеробства: Навч. посібник; За ред. І. А. Шувара Львів: НВФ „Українські технології”. 2011. 384 с.
4. Шувар А.М., Рудавська Н.М., Дорота Г.М. та ін. Сортові адаптивні технології вирощування нових сортів льону олійного для умов Лісостепу західного та Полісся: Рекомендації Львів-Оброшино. 2018. 18 с.
5. Шувар А. М., Рудавська Н. М., Дзюбайло А. Г. Продуктивність льону олійного залежно від впливу біопрепаратів та комплексних мікродобрив. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2021. Вип. 69 (1). С.142-156.